

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

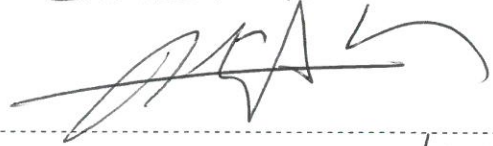
Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederiz.

Puat Köktaş Samsun MV	Ziya ALTUNYALDIZ Konya Milletvekili
Yılmaz TUNÇ Bartın MV	Süleyman Çiğdem Malatya MV.
Nevzat Satiroğlu İstanbul MV	Ramazan Çar Kırıkkale MV
Yusuf Baser Yozgat MV	Metin ÖZBAĞCI Sakarya Milletvekili
İbrahim AYDIN Antalya MV	Şirin ÜNAL İST. MV.

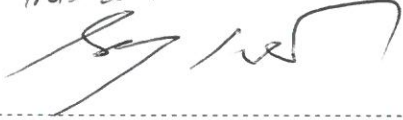
FAZİLE MUTLU KUTANIR
BALIKESİR MV
M. Mutlu

NİLGÜN ÖK
Denizli MV

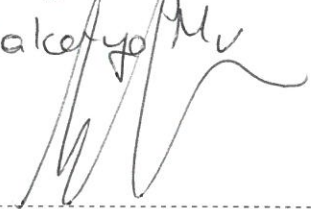

Salih Çelâ

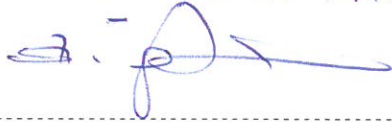
Trabzon MV

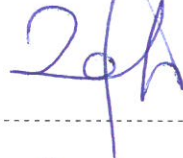
Gökden Erdöğen Atabek
Salıyoğlu MV

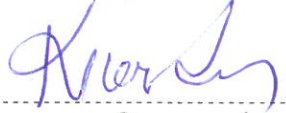
Abdullah Güler
İstanbul MV.

Zehra Taşkesenlioğlu SAU
Erzurum MV.

Kadir Arıdır
Giresun MV

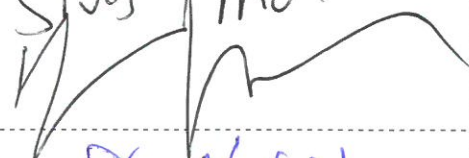

Süleyman Karancı

Erzurum MV

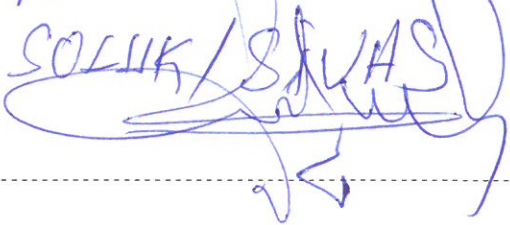
İsmet Yılmaz
Sivas MV.

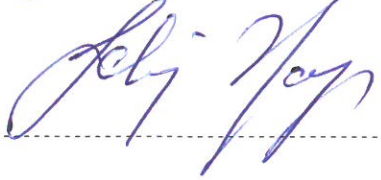
Orhan Erdem

Konya MV
Orhan Erdem

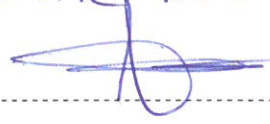
Mehmet Akif
SOLUK/SIVAS

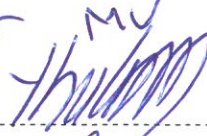
Felîm Z/AECİ
Bilecik Milletvekili

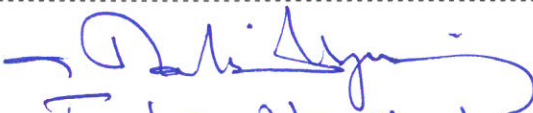

Emrullah İşler
Antara Mv.

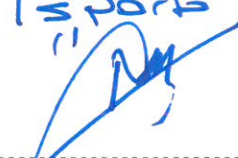
Necip KASIR
İZMİR MV

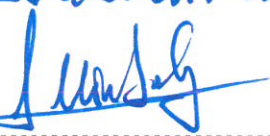

Mücahit DURMUŞOĞLU
Osmaniye Mv.

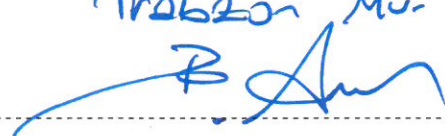
Yavuz Subaşı
Balıkesir MV

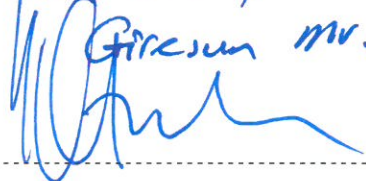

Tahir Akyürek
Konya M.V.

Müslüm Yüksel
Gaziantep Milletvekili

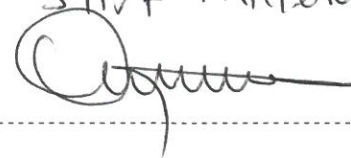

RECEP ÖZEL
İzmir M.V.

Selahattin MİNSOLMAZ
Kütahya Mv.

İşler AYVAZOĞLU
Trabzon Mv.

Şakir ÖZTÜRK
Giresun mv.

Nevzat Ayler
Antara Milletvekili

Osman Ören
Siirt Milletvekili

Hacı Ahmet Özdemir
Konya mv

A. Özdemir

Uğur AYDEMİR
Manisa mv.

Uğur

Yasar Korkmaz
İzmir
Konya

İsmail Göney
usak mv
Günaydın

Ekrem Cilekci
Ağrı M.V.

İsmail KAYA
Osmaniye mv.

İsmail

Mehmet Ali Özlü
Manisa mv

Gülden Konragül
Tekirdağ mv.

Gülden

Seniha EKİNCİ
Sivas mv

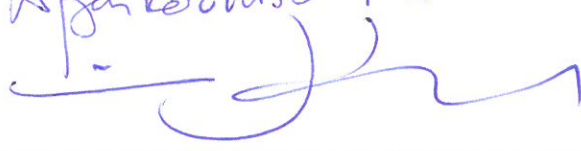
Fatma Aksal
Edirne mv

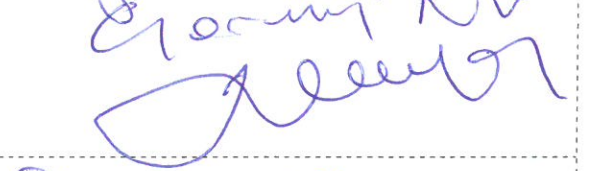
Fatma

Yavuz ERGUN
Niğde M.V.

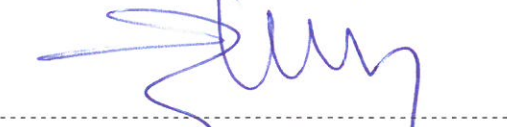
Ahmet Mücahit Arıncı
İstanbul mv

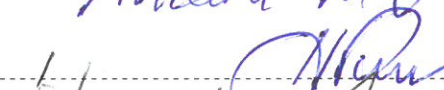
Ahmet

İbrahim YURDUNUSSEN
Afyonkarahisar Mr.

İzzet Kaya
Erzurum Mr.

Muntazir ARSLAN
Bilecik Mr.

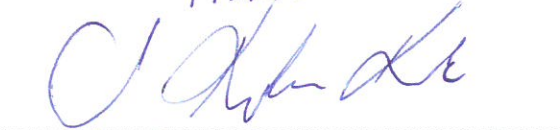

Orhan Kırca
Samsun

Hacı TUNALI
Ankara Mr.

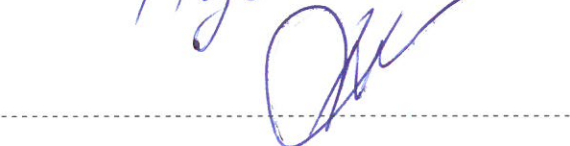
Ahmet AKAY
Samsun M. vekili

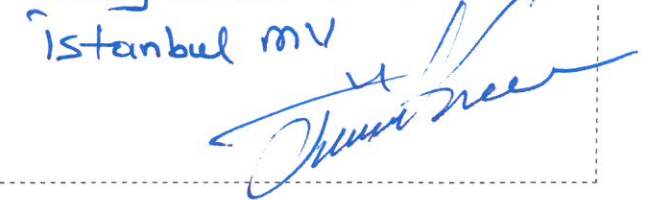

Hakim Şeyhan
Erzurum Mr.

Ali Cumhur FAZLİ
MERSİN Mr.

DEMRA LAPLAN KIRAZCI
MANİSA Mr.

Zeynep Gülerler Açıoğlu
Zurfe Mülh

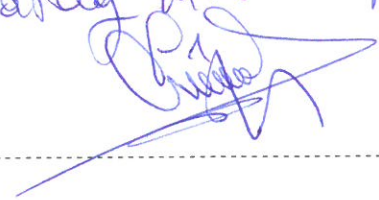

Behir Kuvvet ERİM
Aydın Mr.

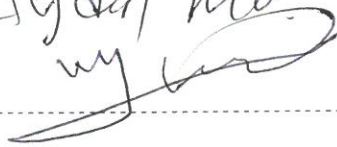
Tülay Kaynarca
İstanbul Mr.

Orhan YEGİD
Ankara Mv.

0.19m

Hacı Bayram Türkçü
Hacı M.V.

Metin YAVUZ
Ayda Mv.

GENEL GEREKÇE

5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu ile petrolün doğrudan veya işlenerek güvenli ve ekonomik olarak rekabet ortamı içerisinde kullanıcılara sunumuna ilişkin piyasa faaliyetlerinin şeffaf, eşitlikçi ve istikrarlı biçimde sürdürülmesi hedeflenmektedir. Bu hedeflerin gerçekleştirilmesi için piyasada haksız rekabetin önüne geçilmesi ve tüm tarafların mali ve teknik mevzuata uygun davranmalarının sağlanması son derece önem arz etmektedir. Özellikle 28/3/2013 tarihli ve 6455 sayılı Kanun ile 5015 sayılı Kanunun 20 nci maddesine eklenen “5607 sayılı Kanunda belirtilen kaçakçılık fiillerinin işlendiği tespit edilen rafineri hariç her türlü tesiste lisansa tabi tüm faaliyetler kovuşturmaya yer olmadığına dair karar veya mahkeme kararı kesinleşinceye kadar Kurum tarafından geçici olarak durdurulur ve bu süre içinde söz konusu tesis için başka bir gerçek veya tüzel kişiye de lisans verilmez. Kesinleşmiş mahkeme kararına göre lisans sahiplerinin lisansı iptal edilir. Lisans sahibine verilen idari para cezası ödenmeden lisansa konu tesis için lisans verilmez.” hükmünün olumlu etkileri ile birlikte ulusal marker ve bayi denetim sistemlerinin katkıları ile 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu kapsamında yer alan kaçakçılık fiilleri ile mücadelede büyük oranda başarıya ulaşılmıştır. Kaçakçılıkla mücadelede sağlanan bu başarı Devletin vergi gelirlerinde olası kayıpların önüne geçilmesini sağladığı gibi petrol piyasasında faaliyet gösteren taraflar arasında haksız rekabetin de giderilmesine yardımcı olmuştur. Bununla birlikte son dönemde akaryakıt kaçakçılığının yerini, halk arasında “fatura ticareti” olarak bilinen mali usulsüzlüklerin aldığına ilişkin ciddi emareler karşımıza çıkmaktadır. Bu tür usulsüzlüklerin ciddi boyutlarda vergi ziyanına neden olduğu gibi piyasada faaliyet gösteren taraflar arasındaki rekabete de zarar verdiği görülmektedir.

Bu kapsamda yukarıda yer alan olumsuz durumların önüne geçilebilmesi için bir dizi değişikliğe ihtiyaç duyulmuş ve bu Kanun teklifi hazırlanmıştır. Kanun teklifinde 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu, 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ile 213 sayılı Vergi Usul Kanununda değişiklik yapılması öngörülmektedir.

Sürdürülebilir bir petrol piyasası 5015 sayılı Kanunun koyduğu en önemli hedeflerden biridir. Petrol piyasası sermaye yoğun bir sektör olup lisans sahiplerinin belirli teknik ve ekonomik kriterleri sağlar durumda olması sürdürülebilirlik açısından oldukça önemlidir. Petrol piyasası yapısı gereği usulsüz kazanç sağlamak isteyen taraflar için her zaman önemli bir hedef olmuştur. Bu durumun önüne geçilebilmesi için sektörde kalıcı ve güçlü firmaların oluşmasını sağlamak önem arz etmektedir. Kanunla halihazırda EPDK’ya verilmiş olan teknoloji, kalite, güvenlik, hizmet ve teşebbüsün sürdürülebilirliğine ilişkin teknik, ekonomik kriter ve özel şart belirleme yetkisine ilişkin hususun netleştirilmesi ihtiyacının karşılanması amacıyla gerekli hükümler 5015 sayılı Kanuna eklenmektedir.

5015 sayılı Kanunun 7 nci maddesi kapsamında dağıtıcı lisansı sahipleri Kurum tarafından belirlenen esaslara uygun olarak bayilerinde kaçak akaryakıt satışının yapılmasını önleyen teknolojik yöntemleri de içeren bir denetim sistemi kurmak ve uygulamakla yükümlü kılınmıştır. Yapılan ikincil düzenlemeler ile bayi denetim ve otomasyon sistemi uygulamaya konulmuştur. Özellikle kaçak akaryakıt ile mücadele konusunda bu sistem önemli bir rol oynamıştır. Ancak gerek petrol piyasasında karşılaşılan usulsüzlüklerin yapısının değişmesi gerekse gelişen teknoloji ile birlikte bu denetim sisteminde değişiklik yapılması ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Değişiklik ile bayi denetim sisteminin bir parçası olan otomasyon sistemini kuranların da EPDK tarafından yetkilendirilmesi ve kurdukları ve teknik destek sağladıkları bu sisteme ilişkin dağıtıcı lisansı sahipleri ile birlikte müştereken sorumlu kılınmasına ilişkin düzenleme yapılmaktadır. Böylelikle gerek otomasyon sisteminin kurulması gerekse işletilmesi aşamaları çok daha kontrollü bir hale getirilmektedir.

Dağıtıcılar arası akaryakıt ticareti sektörün maliyet etkin bir şekilde faaliyetlerini sürdürmesi için önemli bir araçtır. Bu aynı zamanda akaryakıt arzının kesintisiz bir şekilde

devamı için de gereklidir. Özellikle akaryakıt ithalatı gerçekleştirme kapasitesi olmayan küçük ve orta ölçekli dağıtıcılar piyasa faaliyetlerini sürdürmeleri konusunda dağıtıcılar arası akaryakıt ticaretini sıklıkla kullanmaktadır. Ancak ithalat veya rafineri kanalı ile temin edilen akaryakıtın birden fazla kere el değiştirmesi maliyet artırıcı bir unsur olarak karşımıza çıktığı gibi akaryakıtın dolayısıyla piyasasının izlenebilirliğine ciddi oranda zarar vermektedir. Bu kapsamda dağıtıcılar arası akaryakıt ticaretinin kullanım amacına zarar vermeksizin, bir dağıtıcıdan temin edilen akaryakıtın bir başka dağıtıcıya satılmasına ilişkin kısıtlama getirilmektedir.

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 3 üncü maddesi kapsamında izin alınmaksızın solvent, madenî yağ, baz yağ, asfalt ve benzeri petrol ürünlerinden akaryakıt üreten, satışa arz eden, satan, bulunduran, bu özelliğini bilerek ticarî amaçla satın alan, taşıyan veya saklayan kişilere adli yaptırım uygulanmaktadır. Bununla birlikte gelişen teknoloji ile birlikte petrol bazlı olmayan diğer maddelerden de kaçak akaryakıt olarak kullanılabilme özelliğine sahip ürünlerin üretilbildiği görülmüştür. Bunun başında bitkisel yağ ve bunların atıkları gelmektedir. Kaçakçılıkla mücadelede zafiyet oluşturulmaması açısından akaryakıt yerine kullanılan diğer ürünler de ilgili kaçakçılık fıkrasına eklenmektedir.

Diğer taraftan başka birçok alanda hâlihazırda uygulaması bulunan belirli bir hakkın kullanılabilmesi için vergi borcu bulunmaması zorunluluğu petrol ve sıvılaştırılmış petrol gazları piyasaları için de getirilmektedir. Söz konusu değişiklik doğrultusunda bu piyasalarda faaliyet göstermek üzere başvuru yapanların, faaliyeti sırasında lisanslarında tadil yaptırmak üzere başvuruda bulunanların ve lisans süresinin uzatılması için başvuruların vadesi geçtiği halde ödenmemiş 6183 sayılı Kanunun 22/A maddesi kapsamında borcunun bulunmaması gerekecektir. Böylelikle vergi yoğun sektörler olan akaryakıt ve LPG piyasasında faaliyet gösteren taraflara ilişkin olarak vergi tahsilat kapasitesi büyük oranda iyileştirilecektir.

Özel Tüketim Vergisi Kanunun (I) sayılı listesinde yer alan petrol ve petrol ürünleri mahiyetleri itibarıyla stratejik ürünlerdir. Söz konusu mal ve ürünlere ilişkin piyasada sahte ürün ya da kayıt dışılık yoluyla rekabet eşitsizliğinin meydana gelmesi ilgili otoriteler tarafından belirlenen kurallara tam olarak uymak suretiyle faaliyette olan mükelleflerin yanı sıra genel olarak tüm toplum açısından olumsuz sonuçlar ortaya çıkarmaktadır. Bu sonuçların ortaya çıkmaması ve piyasa ekonomisinin etkin bir şekilde çalışabilmesini temin etmek amacıyla bahse konu ürünlere yönelik olarak yukarıda ifade edilen değişikliklerin yanı sıra Vergi Usul Kanununda da değişiklik yapılması öngörülmektedir.

Vergi Usul Kanununun fatura nizamına ilişkin maddesine eklenen düzenleme ile hâlihazırda Kanun gereği mal teslimi ya da hizmetin ifasından itibaren 7 gün içinde düzenlenmesi gereken faturanın, vergi güvenliğini sağlamak ve kayıt dışı ekonomi ile etkin bir şekilde mücadele etmek amacıyla, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından, mal veya hizmetin nev'i, miktarı, fiyatı, tutarı, satışın yapılma şekli, faaliyet konusu, sektör veya mükellefiyet türü dikkate alınarak belirlenen durumlarda 7 günden daha kısa sürede ya da malın teslim edildiği veya hizmetin yapıldığı anda düzenlenmesine imkân tanınmaktadır.

Vergi Usul Kanununun 257 nci maddesinin birinci fıkrasına eklenen bent ile 5015 sayılı Kanun ve 5307 sayılı Kanun kapsamında lisansa tabi faaliyetlerde bulunanlar ile söz konusu madde gereğince bandrol, pul, barkod, hologram, kupür, damga, sembol gibi özel etiket ve işaretleri kullanma zorunluluğu getirilen ürünleri imal veya ithal edenlerden gerek yeni işe başlama sırasında gerekse faaliyet süresince ve aynı zamanda bandrol, pul, barkod, hologram, kupür, damga, sembol gibi özel etiket ve işaretlerin verilmesinden önce, bu faaliyetlere ilişkin piyasadaki rekabet eşitsizliğinin meydana gelmesine engel olmak, söz konusu mal ve ürünlere ilişkin olarak hesaplanan özel tüketim vergisi ile katma değer vergisi başta olmak üzere doğacak vergilerin tahsilini güvence altına almak amacıyla, maddede belirtilen tutar ve oranda teminat alınması öngörülmektedir. Hazine ve Maliye Bakanlığı söz konusu teminat tutarının belirlenmesi sırasında, mükelleflerin; faaliyet alanı, hukuki statüsü, mükellefiyet süresi, aktif

veya öz sermaye büyüklüğü, çalışan sayısı, hakkında sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleme veya kullanma yönünde olumsuz rapor ya da tespit bulunup bulunmadığı, iş veya üretim hacmi ile ürün ve mükellef gruplarını dikkate alarak bu kriterler kapsamında vergiye uyumu yüksek olan mükellefler ile uyum düzeyi düşük olan mükelleflerin farklı tutarda teminat vermekle yükümlü olmasını sağlayacaktır. Bakanlık aynı zamanda söz konusu kriterler uyarınca hangi hallerde teminatın verilmesine gerek olmadığını belirleyebileceği gibi lisans türleri itibarıyla farklı belirleme de yapabilecek, maddede yer alan tutar ve oranları iki katına kadar artırıp sıfıra kadar indirebilecek, teminatın verilmesi gereken zamanı, iadesi ve tamamlanmasına ilişkin hususların yanı sıra uygulamaya ilişkin usul ve esasları da belirleyecektir.

Vergi Usul Kanununun mükerrer 355 nci maddesine eklenen düzenlemeyle, mükerrer 257 nci maddeye eklenen hüküm gereğince verilmesi gereken teminatı vermeyen mükelleflere, özel usulsüzlük cezası kesilmesi öngörülmektedir.

Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesine eklenen (ç) fıkrası ile akaryakıt piyasasındaki kayıt dışılık ile etkin bir şekilde mücadele edilmesi ve belge düzenlenmemesi suretiyle birim fiyat üzerinden yapılan haksız rekabetin önüne geçilmesi amacıyla gerek kaçak alınan akaryakıtın gizlenmesi gerekse akaryakıt kaynaklı olarak ödenmesi gereken vergilerin alınan ve/veya satılan akaryakıtla ilişkin fatura vb. belgeleri düzenlememek suretiyle ziyaa uğratılması amacıyla, ödeme kaydedici cihazlardaki mühürleri kaldıran, donanım veya yazılımını değiştiren veya yetkilendirilmiş olsun ya da olmasın ödeme kaydedici cihazın hafıza birimlerine, elektronik devre elemanlarına veya harici donanım veya yazılımlarla olan bağlantı sistemine ya da kayıt dışı satışın önlenmesi için kurulan elektronik kontrol ve denetim sistemleri veya ilgili diğer sistemlere fiziksel veya bilişim yoluyla müdahale ederek; gerçekleştirilen satışlara ait mali belge veya bilgilerin cihazda kayıt altına alınmasını engelleyen, cihazda kayıt altına alınan bilgileri değiştiren veya silen, ödeme kaydedici cihaz veya bağlantılı diğer donanım ve sistemler ya da kayıt dışı satışın önlenmesi için kurulan elektronik kontrol ve denetim sistemleri veya ilgili diğer sistemler tarafından Hazine ve Maliye Bakanlığı veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarına elektronik ortamda iletilmesi gereken belge, bilgi veya verilerin iletilmesini önleyen veya bunların gerçeğe uygun olmayan şekilde iletilmesine sebebiyet verenlerin üç yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılması amaçlanmaktadır.

Vergi Usul Kanununun 359 ucu maddesine eklenen (ç) fıkrasında sayılan fiillerle işlenen kaçakçılık suçlarıyla etkin bir şekilde mücadele edilmesi ve tespit edilen hususların bir an önce yargı makamlarının önüne getirilmesi amacıyla, bu fiillerle işlenen suçlarda vergi incelemesine başlanmadan ya da incelemenin bitmesi beklenmeden, vergi müfettişleri ve vergi müfettiş yardımcıları tarafından düzenlenen rapor ile ilgili rapor değerlendirme komisyonunun mütalaasının Cumhuriyet başsavcılığına gönderilmesi ve kamu davasının açılması bakımından da incelenmenin tamamlanması şartının aranmaması temin edilmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Maddeyle, kayıt dışı ekonomi ile mücadele etmek ve vergi güvenliğini sağlamak amacıyla mal veya hizmetin nev'i, miktarı, fiyatı, tutarı, satışın yapılma şekli, faaliyet konusu, sektör veya mükellefiyet türünü ayrı ayrı veya birlikte dikkate alarak, 7 günlük fatura düzenleme süresini indirme ya da faturanın malın teslim edildiği veya hizmetin yapıldığı anda düzenlenmesi zorunluluğu getirme konusunda Hazine ve Maliye Bakanlığına yetki verilmekte ve bu değişikliğe uygun olarak 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 231 inci maddesinin birinci fıkrasının 5 inci bendinin son cümlesinde de değişiklik yapılmaktadır.

MADDE 2- Maddeyle, 213 sayılı Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasına (8) numaralı bent eklenerek, Hazine ve Maliye Bakanlığına, doğacak vergilerin tahsil güvenliğini sağlamak amacıyla 5015 sayılı Kanun ve 5307 sayılı Kanun kapsamında lisansa tabi faaliyetlerde bulunanlar ile bandrol, pul, barkod, hologram, kupür, damga, sembol gibi özel etiket ve işaretleri kullanma zorunluluğu getirilen ürünleri imal veya ithal edenlerden 6183 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinde yer alan menkul mallar hariç olmak üzere anılan maddeye göre teminat alma ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirleme konusunda yetki verilmektedir. Teminat istenilmeyecek haller ile istenilecek teminatın belirlenmesinde; mükelleflerin vergiye uyumları, faaliyet alanı, hukuki statüsü, mükellefiyet süresi, aktif veya öz sermaye büyüklüğü, çalışan sayısı, hakkında sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleme veya kullanma yönünde olumsuz rapor ya da tespit bulunup bulunmadığı, iş veya üretim hacmi ile ürün ve mükellef grupları dikkate alınacaktır.

MADDE 3- Maddeyle; 213 sayılı Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasına Teklifle eklenen (8) numaralı bentte yer alan zorunluluklara uymayanlar hakkında söz konusu Kanunun mükerrer 355 inci maddesine göre özel usulsüzlük cezası kesilmesini temin etmek amacıyla düzenleme yapılmaktadır. Yapılan değişiklik neticesinde, yeni işe başlayanlardan istenen teminatın verilmemesi durumunda bu mükellefler için mükerrer 355 inci maddenin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde yer alan tutarın 10 katı kadar özel usulsüzlük cezası kesilmesi söz konusu olacakken, öteden bu yana faaliyetine devam edenler açısından bir önceki hesap dönemine ait brüt satışlar toplamının binde 3'ü tutarında ceza kesilmesi gerekecek ancak bu ceza maddede yer alan alt sınırdan az, üst sınırdan ise fazla olamayacaktır.

MADDE 4- Maddeyle, vergi güvenliğinin sağlanması, kayıt dışı ekonomi ve vergi kaçakçılığı ile etkin bir şekilde mücadele edilmesi amaçlarıyla, Hazine ve Maliye Bakanlığınca yetkilendirilmediği halde ödeme kaydedici cihaz mührünü kaldıran, donanım veya yazılımını değiştiren veya yetkilendirilmiş olsun ya da olmasın ödeme kaydedici cihazın hafıza birimlerine, elektronik devre elemanlarına veya harici donanım veya yazılımlarla olan bağlantı sistemine ya da satış, denetim, otomasyon sistemi ve benzeri ilgili diğer sistemlere (akaryakıt istasyonu otomasyonu, pompa ve tank elektronik kontrol sistemleri gibi elektronik kontrol ve denetim sistemlerine veya akaryakıt şirketi veri merkezi gibi ilgili diğer sistemlere) fiziksel veya bilişim yoluyla müdahale ederek; gerçekleştirilen satışlara ait mali belge veya bilgilerin ödeme kaydedici cihazda kayıt altına alınmasını engelleyen, ödeme kaydedici cihazda kayıt altına alınan bilgileri değiştiren veya silen, ödeme kaydedici cihaz veya bağlantılı diğer harici donanım ve sistemler ya da satış, denetim, otomasyon sistemi ve benzeri ilgili diğer sistemler tarafından Hazine ve Maliye Bakanlığı veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarına elektronik ortamda iletilmesi gereken belge, bilgi veya verilerin iletilmesini önleyen veya bunların gerçeğe uygun olmayan şekilde iletilmesine sebebiyet verenlerin hapis cezası ile cezalandırılması öngörülmektedir.

MADDE 5- Maddeyle, 359 uncu maddenin (ç) fıkrasında yazılı suçların işlendiğinin inceleme sırasında tespiti halinde incelemenin tamamlanması beklenmeksizin, sair suretlerle öğrenilmesi halinde ise incelemeye başlanmaksızın Vergi Müfettişleri ve Vergi Müfettiş Yardımcıları tarafından bu tespitlere ilişkin olarak rapor düzenlenmesi, rapor değerlendirme komisyonunun mütalaasıyla birlikte keyfiyetin Cumhuriyet başsavcılığına bildirilmesi ve kamu davasının incelemenin tamamlanması beklenmeden açılabilmesi sağlanmaktadır.

MADDE 6- 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu kapsamında enerji alanında belirli izinler almak suretiyle faaliyette bulunulmakta olup, söz konusu ürünler Özel Tüketim Vergisi Kanunu ile Katma Değer Vergisi Kanunu kapsamında yüksek oranlarda vergiye tabi stratejik ürünlerdir. Yapılan düzenleme ile belirtilen lisans türleri ile Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından belirlenecek diğer lisans türlerinde gerçekleştirilen faaliyetlerden doğan kamu alacaklarının tahsil güvenliğini sağlamak amacıyla belirli işlemlerde lisans sahiplerinin vergi dairesine borcunun bulunmaması şartı getirilmektedir.

Bununla birlikte, yapılan düzenleme ile 5015 sayılı Kanunla halihazırda Enerji Piyasası Düzenleme Kurumuna verilmiş olan lisans sahiplerinin faaliyetlerine ilişkin özel şart, teknik ve ekonomik kriter, bayilik teşkilatı, depolama kapasitesi gibi hususları belirleme yetkisine yönelik uygulamaların netleştirilmesi amaçlanmaktadır. Böylece bayilik teşkilatı oluşturma, asgari satış miktarı ve benzeri hususlara ilişkin yükümlülüklerin serbest piyasa ekonomisi temelinde makul seviyelerde tutularak, kademeli bir şekilde belirlenebilmesi mümkün olabilecektir. İlave olarak, piyasada katma değer üreten ve yatırım yapan lisans sahiplerine, yükümlülüklerini yerine getirmeleri hususunda esnek yapıların oluşturulabilmesi olanaklı hale gelecektir. Bu hükümlerle 5015 sayılı Kanunun amaç maddesinde belirtilen güvenli ve istikrarlı piyasa yapısı güçlendirilirken rekabet ortamının korunması hedeflenmektedir.

MADDE 7- Maddeyle, bayi denetim sisteminin kurulmasında ve uygulanmasında dağıtıcı lisansı sahiplerine hizmet veren otomasyon şirketlerinin yetkilendirilmesi ve müştereken sorumlu tutulmalarına ilişkin düzenleme yapılmaktadır. Böylelikle bayi denetim sisteminin etkinliğinin artırılması, ilgili hizmeti veren tarafların belirli teknik altyapıya sahip olmalarının garantiye alınması hedeflenmektedir. Tüm akaryakıt istasyonlarda asgari özellikleri sağlayan bayi denetim ve otomasyon sisteminin kurulması sayesinde akaryakıt kaçakçılığı ile mücadeleye katkı sağlanacağı gibi mali usulsüzlüklerin de tespiti konusunda önemli bir ilerleme kaydedileceği öngörülmektedir.

MADDE 8- Maddeyle, dağıtıcıların başka bir dağıtıcıdan aldığı akaryakıtı başka bir dağıtıcıya tekrar satmasına sınır getirilerek dağıtıcılar arası ticaret yeniden düzenlenmektedir.

MADDE 9- 5015 sayılı Kanunda bayi denetim sisteminin kurulmasında ve uygulanmasında dağıtıcı lisansı sahiplerine hizmet veren otomasyon şirketlerinin yükümlülüklerini yerine getirmemeleri halinde dağıtıcı lisansı sahiplerinin yanı sıra bu şirketlere de idari yaptırım uygulanabilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 10- Maddeyle, 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinin (a) ve (b) fıkraları kapsamında; muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge düzenleme veya bu belgeleri kullanma, belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleme veya bu belgeleri kullanma suçları ile söz konusu maddenin bu Kanunla ihdas edilen (ç) fıkrasında yazılı suçları işlediği tespit edilenler ile dağıtıcılar arası akaryakıt ticareti ile ilgili hükümlere aykırı hareket edenler, 213 sayılı Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bendine göre istenilen teminatı vermeyenler hakkında idari yaptırım uygulanabilmesi amacıyla

değişiklik yapılmakta ve Kanuna karşı hile veya yalan beyanda bulunulmasından dolayı lisansı iptal edilenlerin tekrar piyasaya girişinin engellenmesine yönelik değişiklik yapılmaktadır.

MADDE 11- 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun kapsamında enerji alanında belirli izinler almak suretiyle faaliyette bulunulmakta olup, söz konusu ürünler Özel Tüketim Vergisi Kanunu ile Katma Değer Vergisi Kanunu kapsamında yüksek oranlarda vergiye tabi stratejik ürünlerdir. Yapılan düzenleme ile belirtilen lisans türleri ile Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından belirlenecek diğer lisans türlerinde gerçekleştirilen faaliyetlerden doğan kamu alacaklarının tahsil güvenliğini sağlamak amacıyla belirli işlemlerde ve her yılın belirli ayında lisans sahiplerinin vergi dairesine borcunun bulunmaması şartı getirilmektedir.

MADDE 12- Maddeyle lisansa tabi faaliyetlerde bulunanlardan, 213 sayılı Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bendine göre istenilen teminatı vermeyenler hakkında uygulanacak idari yaptırım düzenlenmektedir.

MADDE 13- Petrol türevi ürünlerin haricinde bitkisel yağlar ve bunların atıkları başta olmak üzere birçok üründen akaryakıt yerine kullanılabilecek maddelerin üretiminin gerçekleştirilmesi teknik olarak mümkündür. Petrol türevli ürünlere ilave olarak madde ile Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan izin alınmaksızın herhangi bir üründen üretilen maddelerin akaryakıt olarak; ikmal edilmesi, satışa arz edilmesi, satılması, bulundurulması, bu özelliğini bilerek ticarî amaçla satın alınması, taşınması veya saklanması da kaçakçılık suçları kapsamına dahil edilmektedir.

MADDE 14- Yürürlük maddesidir.

MADDE 15- Yürütme maddesidir.

VERGİ USUL KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 231 inci maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendine birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş ve bendin son cümlesinde yer alan “süre” ibaresi “süreler” şeklinde değiştirilmiştir. “Hazine ve Maliye Bakanlığı, mal veya hizmetin nev'i, miktarı, fiyatı, tutarı, satışın yapılma şekli, faaliyet konusu, sektör veya mükellefiyet türünü ayrı ayrı veya birlikte dikkate alarak, bu süreyi indirmeye ya da faturanın malın teslim edildiği veya hizmetin yapıldığı anda düzenlenmesi zorunluluğu getirmeye yetkilidir.”

MADDE 2- 213 sayılı Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasına (7) numaralı bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiştir.

“8. 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu ve 2/3/2005 tarihli ve 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun kapsamında lisansa tabi faaliyetlerde bulunanlar ile bu madde uyarınca bandrol, pul, barkod, hologram, kupür, damga, sembol gibi özel etiket ve işaretleri kullanma zorunluluğu getirilen ürünleri imal veya ithal edenlerden; yeni işe başlayanlarda 10 milyon Türk Lirasına kadar, faaliyeti devam edenlerde 100 milyon Türk Lirasını geçmemek üzere bir önceki hesap dönemine ait brüt satışlar toplamının yüzde 1'ine kadar, ayrıca bandrol, pul, barkod, hologram, kupür, damga, sembol gibi özel etiket ve işaretler verilmesinden önce bu ürünler nedeniyle hesaplanan özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi tutarının toplamına kadar, doğacak vergilerin tahsil güvenliğini sağlamak amacıyla, 6183 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinde yer alan menkul mallar hariç olmak üzere anılan maddede sayılan türden teminat almaya, mükelleflerin; faaliyet alanı, hukuki statüsü, mükellefiyet süresi, aktif veya öz sermaye büyüklüğü, çalışan sayısı, hakkında sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleme veya kullanma yönünde olumsuz rapor ya da tespit bulunup bulunmadığı, iş veya üretim hacmi ile ürün ve mükellef gruplarını ayrı ayrı veya birlikte dikkate alarak, teminatın; türünü, tutarını, verilmesi gereken zamanı, iadesi ile tamamlanmasına ilişkin hususları belirlemeye, teminat tutarını lisansa tabi faaliyetlerde lisans türleri itibarıyla farklılaştırmaya, bentte yer alan oran ve tutarları sifıra kadar indirmeye ve iki katına kadar artırmaya, hangi hâllerde teminat aranılmayacağını ve uygulamaya ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye,”

MADDE 3- 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Mükerrer 257 nci maddenin birinci fıkrasının (8) numaralı bendi uyarınca getirilen zorunluluklara uymayanlara, (1) numaralı bentte yer alan tutarın 10 katından az ve 1 milyon Türk Lirasından fazla olmamak üzere, bir önceki hesap dönemine ait brüt satışlar toplamının binde 3'ü tutarında özel usulsüzlük cezası kesilir.”

MADDE 4- 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesine (c) fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“ç) Hazine ve Maliye Bakanlığınca yetkilendirilmediği halde, ödeme kaydedici cihaz mührünü kaldıran, donanım veya yazılımını değiştiren veya yetkilendirilmiş olsun ya da olmasın ödeme kaydedici cihazın hafıza birimlerine, elektronik devre elemanlarına veya harici donanım veya yazılımlarla olan bağlantı sistemine ya da kayıt dışı satışın önlenmesi için kurulan elektronik kontrol ve denetim sistemleri veya ilgili diğer sistemlere fiziksel veya bilişim yoluyla müdahale ederek; gerçekleştirilen satışlara ait mali belge veya bilgilerin cihazda kayıt altına alınmasını engelleyen, cihazda kayıt altına alınan bilgileri değiştiren veya silen, ödeme

kaydedici cihaz veya bağlantılı diğer donanım ve sistemler ya da kayıt dışı satışın önlenmesi için kurulan elektronik kontrol ve denetim sistemleri veya ilgili diğer sistemler tarafından Hazine ve Maliye Bakanlığı veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarına elektronik ortamda iletilmesi gereken belge, bilgi veya verilerin iletilmesini önleyen veya bunların gerçeğe uygun olmayan şekilde iletilmesine sebebiyet verenler üç yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.”

MADDE 5- 213 sayılı Kanunun 367 nci maddesine üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“359 uncu maddenin (ç) fıkrasında yazılı suçların işlendiğinin inceleme sırasında tespiti halinde incelemenin tamamlanması beklenmeksizin, sair suretlerle öğrenilmesi halinde ise incelemeye başlanmaksızın Vergi Müfettişleri ve Vergi Müfettiş Yardımcıları tarafından bu tespitlere ilişkin rapor düzenlenir ve rapor değerlendirme komisyonunun mütalaasıyla birlikte keyfiyet Cumhuriyet başsavcılığına bildirilir. Kamu davasının açılması için incelemenin tamamlanması şartı aranmaz.”

MADDE 6- 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 3 üncü maddesine on birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Bu Kanuna göre dağıtıcı, ihrakiye teslimi ve bayilik lisansları ile Kurum tarafından belirlenen diğer lisans türlerine ilişkin olarak lisans başvurusu, lisans tadili veya lisans süresi uzatılmasına ilişkin taleplerin yerine getirilmesi için 6183 sayılı Kanunun 22/A maddesi kapsamında vadesi geçmiş borcun bulunmaması şarttır. Lisans sahiplerinin vadesi geçmiş borcu bulunmadığına dair bilgiler, Kurum tarafından Gelir İdaresi Başkanlığından temin edilir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları Gelir İdaresi Başkanlığının görüşünü alarak belirlemeye Kurum yetkilidir.

Kurum lisans sahipleri için bayilik teşkilatı oluşturma ve asgari satış miktarı sağlama şartları da dâhil olmak üzere teknoloji, kalite, güvenlik, hizmet ve teşebbüsün sürdürülebilirliğine ilişkin olarak teknik, ekonomik kriterler ve özel şartlar belirleyebilir. Belirlenen kriter ve şartları sağlayamayanların lisansı sona erdirilir. Bu fıkroda yer alan hususlara ilişkin düzenlemeler Kurumca çıkarılan yönetmelikle yapılır.”

MADDE 7- 5015 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin altıncı fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler ve mevcut beşinci cümlesine “dağıtıcılara” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve yetkilendirilen tüzel kişilere” ibaresi eklenmiştir.

“Dağıtıcı lisansı sahibi, Kurumca yetkilendirilen tüzel kişiler aracılığı ile denetim sistemini kurar ve uygular. Denetim sistemini kuracak ve uygulayacak tüzel kişilerde aranacak idari, mali ve teknik şartlar ile bu tüzel kişilerin hak ve yükümlülükleri Kurum tarafından belirlenir. Denetim sisteminin kurulması ve uygulanmasına ilişkin yükümlülüklerin yerine getirilmemesinden lisans sahibi ile Kurumca yetkilendirilen tüzel kişiler müştereken sorumludur.”

MADDE 8- 5015 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasına beşinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Dağıtıcılar, herhangi bir dağıtıcıdan aldıkları akaryakıtı başka bir dağıtıcıya satamazlar.”

MADDE 9- 5015 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinin birinci fıkrasına (ğ) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve diğer bent buna göre teselsül ettirilmiştir.

“h) Denetim sistemini usulüne uygun olarak kurmak ve uygulamak üzere yetki verilen tüzel kişilere, yükümlülüklerini yerine getirmemeleri hâlinde dağıtıcı lisansı sahibine (ç) bendi uyarınca uygulanan cezanın onda biri uygulanır.”

MADDE 10- 5015 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan (e) bendine aşağıdaki cümleler ve fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“Bu hüküm kapsamında lisansı iptal olanlara yeniden lisans verilmez. Lisans sahibinin tüzel kişi olması durumunda söz konusu iptale konu fiilin işlendiği tarih itibarıyla; yüzde ondan fazla paya sahip ortaklara, yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile temsil ve ilzama yetkili olanlara ve bu kişilerin ortak, yönetim kurulu başkan veya üyesi olduğu ya da temsil ve ilzama yetkili olduğu tüzel kişilere lisans verilmez.”

“g) Bu Kanuna göre lisansa tabi faaliyetler ile ilgili olarak, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesinin (a) ve (b) fıkraları kapsamında; muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleme veya bu belgeleri kullanma, belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleme veya bu belgeleri kullanma suçları ile aynı maddenin (ç) fıkrasında yazılı suçların işlendiğinin anılan Kanunun 367 nci maddesi uyarınca Cumhuriyet başsavcılığına bildirilmesi ile birlikte durum, Kuruma da iletilir ve Kurum tarafından her türlü tesiste (rafineri hariç) lisansa tabi tüm faaliyetler kovuşturmayaya yer olmadığına dair karar veya mahkeme kararı kesinleşinceye kadar geçici olarak durdurulur ve bu süre içinde söz konusu tesis için başka bir gerçek veya tüzel kişiye de lisans verilmez. Kesinleşmiş mahkeme kararına göre lisans sahiplerinin lisansı iptal edilir. Bu bent kapsamında kalan fiillere ilişkin olarak verilen idari para cezaları ödenmediği müddetçe lisansa konu tesis için lisans verilmez. Bu bent kapsamındaki suçlara ilişkin vergi incelemesi sonuçlanıncaya kadar söz konusu tesis için başka bir gerçek veya tüzel kişiye de lisans verilmez.

ğ) 9 uncu maddede yer alan dağıtıcılar arası akaryakıt ticaretine ilişkin hükümlere aykırı davrandığı tespit edilen dağıtıcılara 19 uncu madde kapsamında idari para cezası uygulanır. Aynı hükümlere aykırılığın lisans sahibi tarafından iki yıl içerisinde tekrar edilmesi halinde dağıtıcı lisansı iptal edilir.

h) Bu Kanun kapsamında lisansa tabi faaliyetlerde bulunanlardan, 213 sayılı Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bendine göre istenilen teminatı vermeyenlerin ilgili piyasa faaliyeti teminat verilinceye kadar durdurulur ve bu süre içinde söz konusu tesis veya faaliyet için başka bir gerçek veya tüzel kişiye de lisans verilmez.”

MADDE 11- 2/3/2005 tarihli ve 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 3 üncü maddesine dokuzuncu fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu Kanuna göre dağıtıcı ve otogaz bayilik lisansları ile Kurum tarafından belirlenen diğer lisans türlerine ilişkin olarak lisans başvurusu, lisans tadili veya lisans süresi uzatılmasına ilişkin taleplerin yerine getirilmesi için 6183 sayılı Kanunun 22/A maddesi kapsamında vadesi geçmiş borcun bulunmaması şarttır. Lisans sahiplerinin vadesi geçmiş borcu bulunmadığına dair bilgiler, Kurum tarafından Gelir İdaresi Başkanlığından temin edilir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları Gelir İdaresi Başkanlığının görüşünü alarak belirlemeye Kurum yetkilidir.”

MADDE 12- 5307 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“e) Bu Kanun kapsamında lisansa tabi faaliyetlerde bulunanlardan, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bendine göre istenilen teminatı vermeyenlerin ilgili piyasa faaliyeti teminat verilinceye kadar durdurulur ve bu süre içinde söz konusu tesis veya faaliyet için başka bir gerçek veya tüzel kişiye de lisans verilmez.”

MADDE 13- 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 3 üncü maddesinin on ikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.
“Akaryakıt yerine kullanılan diğer ürünler yönünden de bu fıkra uyarınca cezaya hükmolunur.”

MADDE 14- Bu Kanunun;
a) 7 ve 8 inci maddeleri 1/1/2022 tarihinde,
b) Diğer hükümleri yayımı tarihinde,
yürürlüğe girer.

MADDE 15- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.